

De filosofie van de pottenbakker - een verhaal over opvoeding.

Wij leven met zijn allen in een heel vlug tempo. De werkdruk is hoog, onze verlangens worden alsmaar opengetrokken door de media ... en we leven dus veel te vlug.

Als je op een schijf een pionnetje plaatst en je laat de schijf draaien, dan beweegt dat pionnetje naar de buitenkant tot het er af valt. Dat gebeurt eigenlijk ook met ons. Als wij zo vlug leven dan bewegen we ons steeds verder van ons middelpunt. Als we verder van het middelpunt weggaan, dan wordt ook onze cirkelomtrek groter: dat merken we aan de vele punten in onze agenda (die staat boordevol, zelfs bij kinderen), aan al het bezit dat we verzamelen, maar ook aan de vele titels onder een naam op een doodsprentje, aan de vele relaties die we hebben, aan al de dingen die we dubbel hebben (TV, auto, ...) ...

Op zich zijn al die dingen niet echt fout; maar het wordt erg als we het niet doorhebben en dus maar blijven doordraven; dan gaan we vroeg of laat uit de bocht en vallen we van de schijf van het leven zoals dat pionnetje. Daarom moeten we niet gaan stilstaan; het leven laat dat trouwens niet zo maar toe. Het is wel belangrijk dat we regelmatig weer terugkeren naar ons middelpunt, dat we onszelf centreren. Pottenbakken heeft mij laten zien dat je niets vorm kunt geven als je niet gecentreerd bent.

Daarom is pottenbakken ook het verhaal van opvoeding.

Om een vorm te kunnen geven aan een brok klei heb je de middelpuntvliedende kracht van je schijf nodig en twee handen die de klei in het midden houden.

Jonge mensen zijn op vandaag meer dan ooit onderhevig aan die middelpuntvliedende kracht. Ouders en opvoeders moeten dan doen zoals de handen van de pottenbakker - hen tegenhouden. Opvoeders die niet verbieden voeden niet op; vroeg of laat laten ze kinderen uit de bocht gaan. Verbieden wil zeggen: hen steeds weer doen terugkeren naar de kern, naar wat wezenlijk belangrijk is. Maar met dit centreren alleen vorm je geen pot; als de klei in het midden ligt maakt de pottenbakker een opening in het midden. Ook opvoeders moeten dat doen: ruimte geven waarbinnen jonge mensen kunnen groeien. Wie aandachtig toekijkt merkt ook dat de pottenbakker regelmatig water neemt, want als de klei te droog wordt, wordt ze hard en breekbaar; eigenlijk is dat met mensen ook zo; je moet zorgen dat ze 'nat' blijven: nat van tranen - tranen van vreugde of tranen van verdriet. Zolang mensen nog kunnen schreien, kunnen ze ook nog voelen en zolang ze nog gevoelens hebben kun je ze nog vorm geven; anders worden ze hard; ze breken de mensen om zich en ze worden zelf breekbaar.

We moeten hen - en ook onszelf - leren dat je in het leven regelmatig naar je centrum moet kijken, naar wat wezenlijk belangrijk is. Dat betekent stilvallen en opnieuw de echte waarden van eenvoud en schoonheid, van liefde en waarheid ontdekken en koesteren. Als godsdienstleraar en diaken zou ik ook nog zeggen: bidden; als je de handen van de pottenbakker bekijkt dan zijn dat bijna gevouwen handen, de houding van het gebed. Centreren, terug gaan naar je centrum is ook opnieuw God binnenlaten in je leven. Ik noemde dat 'de weg naar binnen'.

Als je vanuit een centrum leeft dan pas kun je echt vorm geven aan je leven. Als je vanuit God leeft dan pas krijgt het leven echt zin.

Dan mag die schijf draaien, dan mag de middelpuntvliedende kracht werken want onze twee handen houden de klei in het midden en maken zo een vorm. Dan mag het leven draaien, dan mogen we het leven léven want God houdt twee handen om ons heen zodat we niet uit de bocht gaan, maar vorm geven aan ons leven. Het is meteen een verwijzing naar het scheppingsverhaal waar God de mens boetseert uit klei.

En die vorm mag dan groot en breed en hoog worden, want ze zal mooi zijn omdat ze gecentreerd is. Dan mag ons leven rijk gevuld zijn, want het zal mooi zijn omdat ze gebouwd is rond echte waarden, omdat het vanuit God geleefd is.